

τῆς Ἀλίας Ἀθηνᾶς ἐν Τεγέα (Πλουτάρ. Β. Δημ.)· ὁ ἐν Καλαυρίᾳ καὶ ἐπὶ τοῦ Ταινάρου τῆς Λακωνικῆς ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος (Θουκυδ. 4, 128, 133. Κορν. Νέπ. Παυτ. 8'). Πλεῖστοι δ' ἄλλοι ναοὶ καὶ τόποι ἀναφέρονται ἐν τῇ ἀχανεστάτῃ ῥωμαϊκῇ αὐτοκρατορίᾳ, ἐν Ῥώμῃ καὶ ἀλλαχοῦ ὡς ἄσυλα, ἅτινα ἐπὶ τοσοῦτον ἐπολλαπλασιάσθησαν, μάλιστα ἐπὶ Τιβερίου αὐτοκράτορος (25 μ. Χ.), ὥστε παρεμπόδιζον καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποράσεων τῶν ἀπανταχοῦ ῥωμαϊκῶν δικαστηρίων, τοῦθ' ὅπερ παρεκίνησε τὴν ῥωμαϊκὴν Σύγκλητον νὰ προκαλέσῃ αὐτοκρατορικὸν διάταγμα πρὸς περιορισμὸν τῶν ἀναριθμήτων ἀτύλων καὶ καταφυγίων, πρὸς περιστολὴν δὲ τῆς ἐντεῦθεν προσερχομένης ἀτιμωρητίας, τῆς δικαστικῆς συγχύσεως καὶ τῆς φοβερᾶς κακίας καὶ παραλυσίας τῆς ῥωμαϊκῆς κοινωνίας (Σουετ. Τιβερ. 37. Τακίτ. Χρον. γ', 69. 63. 8', 14).

Ἡ παρ' Ἑλλήτι καὶ Ῥωμαίοις ποικιλία τῶν τόπων τοῦ ἀσύλου ἐπεκράτησε καὶ παρὰ τοῖς χριστιανοῖς. Διότι καὶ ἐνταῦθα τὸ προνόμιον τοῦ ἀσύλου ἐκέκτηντο ἐν τοῖς πρώτοις αἰῶσι τοῦ χριστιανῶν ναοῦ, καὶ ἰδίᾳ τὸ ἐπιώτερον αὐτοῦ μέρος, τὸ ἄδυτον, ἡ ἁγία τράπεζα, ἡ ἱερὰ πρόθεσις καὶ πᾶν ὅ,τι ἐν αὐτοῖς ἱερὸν. Ἐπὶ σεβασμῶ ἰδίᾳ ἐν τῷ ναῷ διεκρίνετο ἡ ἁγία τράπεζα ἢ τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον, ὡς ἀνωτέρω ἐξηλώθη ὑπὸ Ἰρηγορίου τοῦ Θεολόγου (βλ. λόγ. αὐτοῦ κ'), καθάπερ δηλοῦται καὶ ὑπὸ Συνεσίμου ἐπισκόπου Κυρήνης, τὰδε γράφωντος κατ' Ἀνδρονίκου ἐπάρχου Πτολεμαίδος· «Ὅτι πρῶτος παρ' ἡμῖν καὶ μόνος ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸν Χριστὸν ἐβλασφήμηται· ἔργῳ μὲν ἅρ' αὐτῇ θύρᾳ τῆς Ἐκκλησίας προτεπαυτάλευται ἐαυτοῦ διατάγματα· τοῖς μὲν ὑπ' αὐτοῦ παρανομουμένοις τῆς ἀσύλου τραπέζης ἀποκλείων τὴν ἱκετίαν» κτλ. Οὐδενὶ δ' ἐπετρέπετο νὰ ἀπασπᾷ τινὰ βιαίως ἐκ τῶν ἱερῶν ἀσύλων. Ἰστορεῖται δ' ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ, πλὴν τῆς ἁγίας τραπέζης, οἱ τόποι καὶ τὰ ὅρια τοῦ ἀσύλου ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς ἄλλα μέρη καὶ πράγματα. Διότι ὁ αὐτοκράτωρ οὗτος διὰ νόμου, ἀνατρέποντας τὸν δι' Εὐτροπίου τοῦ Κένουχου ποικληθέντα καὶ ὑπὸ Ἀρχαδίου τοῦ αὐτοκράτορος ἐκδοθέντα πρὸς περιστολὴν τῶν ἀσύλων, ὀρίζει ῥητῶς, ἵνα οὐ μόνον ἡ ἁγία τράπεζα καὶ ὁ κυρίως ναὸς, ἀλλὰ καὶ ὅ,τι δῆποτε παρενέπιπτε μεταξὺ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐξωτερικῶν τοῦ περιβόλου τοίχων, οἷον οἰκήματα καὶ κελλία τοῦ ἐπισκόπου καὶ τῶν κληρικῶν, κῆποι λουτρῶνες ἄλλα· στοαὶ, ἀπαιλούουσιν ἐπίσης τοῦ προνομίου τοῦ ἀσύλου (βλ. Κωδ. Θεοδ. βιβλ. 9', τίτλ. μέν. νόμ. 16. «περὶ τῶν καταφυγόντων εἰς τὰς ἐκκλησίας»).

Ἐκ πάντων τούτων τὸ προνόμιον τοῦ ἀσύλου

ἐκέκτηντο μᾶλλον τὰ βαπτιστήρια, ἅτινα ἔκειντο ἔξω τοῦ κυρίως ναοῦ καὶ ἐθεωροῦντο ὡς ἄσυλα ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστα, ὡς τοῦτο δηλοῦται τρανῶς ἐξ ὧων περὶ Προτερίου, ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, τοῦ καταφυγόντος μὲν εἰς τὸ βαπτιστήριον τῆς ἐκκλησίας, φρονεθέντος δὲ σκληρῶς αὐτόθεν ὑπὸ Τιμοθέου τοῦ Αἰλουρού, ὁ Εὐάγριος ἱστορεῖ, λέγων· «Οὐδὲν ἕτερον ἦν ποιεῖν τὸν μακάριον ἐκεῖνον (Προτερίον) ἢ τόπον δοῦναι τῇ ὁργῇ κατὰ τὸ γεγραμμένον καὶ τὸ σεπτὸν καταλαβεῖν βαπτιστήριον, φεύγοντα τῶν ἐπὶ αὐτῷ τραχόντων πρὸς φόνον τὴν ἔφοδον· ἐν ᾧ τόπῳ καὶ βαρβάρους καὶ πᾶσιν ἁγίοις ἀνθρώποις ἐγγίγνεται δέος, τοῖς καὶ μὴ εἰδόσι τὸ σέβας τοῦ τόπου καὶ τὴν ἐκεῖθεν βρύουσαν χάριν» (Ἐκκλ. Ἱστορ. βιβλ. 6', κεφ. 11). Ὡσαύτως δὲ ὑπῆρχον παρὰ τοῖς βυζαντινοῖς χριστιανοῖς καὶ ἄλλα πολλὰ, ἅτινα ἐκέκτηντο τὸ προνόμιον καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου, οἷον τὰ πολλὰ ἀνεστηλωμένα ἁγίασματά τῶν αὐτοκρατόρων, περὶ ὧν ὑπάρχει καὶ ἰδιαίτερος τίτλος ἐν τῇ κώδικι τοῦ Θεοδοσίου, τὸ ἐπὶ τῶν φρουρίων κυματίζον αὐτοκρατορικὸν λάβραρον, ὁ ἐπισκοπικὸς οἶκος, τὰ μνημεῖα καὶ οἱ τάφοι τῶν τεθνεώτων, οἱ σταυροὶ ἐστηρικμένοι ἐν διαφόροις τύποις, αἱ σχολαὶ, τὰ μοναστήρια καὶ κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους οἱ ξενῶνες, οἱ πρὸς φιλοξενίαν καὶ περίθαλψιν καθιερωμένοι, ὡς ἱδρύματα ἱερὰ καὶ ἐδικαιτμήματα φιλανθρωπίας. (Ἐπιτετατὸ τέλος).

Η ΙΝΔΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Τῶν 1872.

Ὁ κ. Garcin de Tassy, εἰς τῶν ἐπισημοτάτων καὶ πρεσβυτάτων γάλλων ἰνδολόγων, ἐδημοσίευσεν καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐτησίαν ἐπιθεώρησιν τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον. Ἐν τῇ ἐπιθεώρησει ταύτῃ ἀντανακλῶνται ὡς ἐν κατόπτρῳ αἱ ἰδέαι καὶ τὰ πάθη ὅσα συγκυκλῶνται ἐν τῇ εὐρείᾳ ἐκείνῃ χώρᾳ, ἐν ᾗ ἐπικρατοῦσι πάντοτε ἡ θρησκεία καὶ ἡ ποίησις. Αἱ εἰς τὸν χριστιανισμὸν προτελευσείας οὐδεμίαν ἔλαβον ἐπέκτασιν καὶ τὸ χριστιανικὸν κήρυγμα τῆς αὐτῆς τυγχάνει ψυχρᾶς ὑποδοχῆς. Πέρυσιν γερμανοὶ ἱεραπόστολοι, εἴτινες ἐκίρυστον τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν δυτικὴν παραλίαν, διεταράχθησαν εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν ὑπ' ἀνδρὸς, ὅστις παρηκολούθει αὐτοῖς πανταχοῦ παριστῶν ἐαυτὸν ὡς ἐνσάρκωσιν τοῦ Σίβα· ἄλλως δ' ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦν ἀθλιὸς τις, θεὸς ἄνευ πεποιθήσεως, καὶ ἀπλῆ ἀπειλὴ περὶ προσηλύσεως τῆς ἀστυνομίας ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ ὁμολογήσῃ τὸν δόλον· ἀλλ' οὐχ ἥττον δὲν διηγοίγησαν τῶν αὐτοχθόνων οἱ ὀφθαλμοὶ ὡς πρὸς τὰς θεότητας αὐτῶν.

Εἰς τὸν μωαμεθανισμόν ἀνήκει σήμερον ἡ τοῦ δημοσίου εὐνοια καὶ ὁ βραχμανισμὸς εἰς καλλίστας διατελεῖ μετ' αὐτοῦ σχέσεις. Ἀλλ' οἱ νεκροὶ ὡς πρὸς τοῦτο δὲν εἶναι τοσοῦτον φιλένδοτοι, ὅσον οἱ ζῶντες. Ἐν Κασμηρίᾳ ὑπάρχει σεβαστὸς ὁ τάφος ἁγίου, ὅστις ζῶν ἐθεωρεῖτο ὡς πιστεύων εἰς ἀμφοτέρους τὰς θρησκείας· ὅτε ἀπέθανε, Μουσουλμάνοι καὶ Ἰνδοὶ διημερισθήτησαν τὸ σῶμα αὐτοῦ· οἱ Μουσουλμάνοι ὑπερίσχυον καὶ ἔμελλον νὰ ἐνταφίσωσιν αὐτὸ κατὰ τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν ἔθιμα, ὅτε τὸ φέρετρον ἀπέπιπεν εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἀναπῆσεν κατὰ γῆς εὐρέθῃ κενόν, τοῦ σώματος ἀφάντου γενομένου.

Μεθ' ἄλλα ταῦτα καὶ κατὰ τοῦ ἰσλαμισμού προλήψεις ἐλαττοῦνται ὁσημέραι. ὡς διαβεβαιοῦ ὁ κ. Garcin de Tassy. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὁ ἰσλαμισμὸς μεγάλως παιεῖται ἐν τῇ Ἰνδικῇ πρόσδους ὑπὸ τε τὴν ἐποψὴν τῆς μεταδόσεως τῆς θρησκείας καὶ ὑπὸ τὴν τοῦ θρησκευτικοῦ ζήλου. Οἱ Ἀγγλοὶ κολακεύουσιν αὐτὸν καὶ φαίνονται λητμονοῦντες ὅτι ἐγένετο κατ' αὐτῶν ἡ ψυχὴ τῆς τελευταίας ἀνταρσίας. Ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς Ἰνδικῆς κατέθηκε τὸν ἀκρογωνιαίον λίθον μεγάλου σχολείου Mahomedan anglo oriental College. Οἱ Μουσουλμάνοι συνιστῶσι πανταχοῦ σχολεῖα καὶ διημοσιεύουσι πλῆθος ἀπολογητικῶν πραγματειῶν. Ἡ κίνησις αὕτη ἐδιπλασιάσθη ἀπὸ τοῦ ῥωσσοτουρκικοῦ πολέμου. Πολλοὶ τῶν ἀληθῶν πιστῶν μετέδωκαν παρὰ τοῖς τουρκοῖς στρατεύμασιν. Αἱ ἐπιτόπιοι ἐφημερίδες πλήρεις εἰσὶ ποιημάτων ἀποπνεόντων τὸν ποιητικὸν τοῦτον ἐνθουσιασμόν. Ὡ δίκαιε Κριτὰ, δὸς τὴν νίκην τῷ βασιλεῖ τῆς Τουρκίας! Οἱ τῷ Τσάρῳ ὑποταχθέντες Ῥώσοι ὑποταγήτωσαν εἰς τὸν Σουλτάνον! Ἰσως ἡ ἀγγλικὴ πολιτικὴ διανοεῖται νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν εὐνοϊαν τῆς Ἰνδικῆς, ἴσως δὲ καὶ συμπάτη· τῆς Ἀσίας διὰ τοῦ φιλενδότου αὐτῆς εἰς τὸ Ἰσλάμ. Τὸ μέλλον θὰ καταδείξῃ εἰάν ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος εἶναι ὀρθός· ἀλλ' εἰάν ἐπιτύχῃ, πρώτην φράν ὁ φανατισμὸς θὰ φανῇ εὐγνώμων.

Ἐνώπιον τοῦ ζήλου τῆς μωαμεθανικῆς προπαγάνδας ἡ τῶν βραχμάνων ἀπάθεια μεῖζων φαίνεται. Νὰ μὲν ἰδρῶσαι καὶ οὗτοι θρησκευτικὰ τινα σχολεῖα· ἀλλ' ὅ,τι ἀπαρτίζει τὴν τιμὴν ἀλλὰ καὶ τὸ ἀδύνατον μέρος τῆς θεολογίας αὐτῶν εἶναι ὅτι ταχέως τρέπονται εἰς τὸν θεῖσμόν ἢ εἰς τὸν πανθεῖσμόν, ὅστις δύναται μὲν νὰ σαγηνεύσῃ τὰς ὑψηλοτέρας διανοίας, ἀλλ' ὀλιγίστην ἔχει λαβὴν ἐπὶ τῶν προλήψεων τοῦ κατωτέρου ὄχλου, αἵτινες μένουσιν ὡς ἦσαν ἢ καὶ εἰ μᾶλλον πολλαπλασιάζονται.

Μόναί αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐπιστήμαι ἠδύναντο νὰ

παραβλάψωσι τὰς θρησκείας ταύτας, καθ' ὃν ἄχρι τοῦδε ὁ χριστιανισμὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπικρατήσῃ· ἀλλ' αἱ τῶν ἰθαγενῶν προλήψεις πολλὰς ἀντιτάττουσι δυσχερείας εἰς τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ. Οἱ Ἰνδοὶ αἰσθάνονται μὲν ὅτι δεόν νὰ παιδευθῶσιν εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐπιστήμας καὶ τέχνας καὶ ἐπιθυμοῦσι τοῦτο, ἔτι καὶ μόνον ὅπως συμμετάσχωσι τοῖς Ἀγγλοῖς εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς χώρας· τὸ δὲ συντομώτατον μέσον θὰ ᾔτο ν' ἀποσταλῶσι κατ' ἐκλογὴν πολλοὶ ὅπως λάβωσιν ἐν Ἀγγλίᾳ παιδείαν ἣν νὰ διαδώσωσιν ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Ἀλλ' αἱ προλήψεις καὶ αἱ δεισιδαιμονίαι ἐμποδίζουσιν αὐτοὺς, ἀδύνατος δὲ φαίνεται τοῖς πολλοῖς, ἐξαιρουμένων ὀλίγων ἀνεπτυγμένων, ἢ εἰς Ἀγγλίαν μετάθασιν. Αὐτοὶ οἱ Μουσουλμάνοι ἀποτρέπονται τὴν ὑποχρεωτικὴν μετὰ τῶν Χριστιανῶν συνάφειαν. Πρὸς ὑπερνίκησιν τοῦ προσηλύτου τούτου σκέψις γίνεται ὅπως οἱ Ἰνδοὶ σπουδασταὶ παιδεύωνται ἐν Ἀγγλίᾳ ἐν εἰδικῶς σχολείοις, ἐν οἷς ἡ ὑπηρεσία θὰ γίνηται ὑπὸ ὁμοθρήσκων αὐτοῖς μαγείρων καὶ ὑπηρετῶν. Ἐντὸς ὀλιγοετοῦς διαμονῆς οἱ πλεῖστοι θὰ περιεργάζωνται βεβαίως τὸ μωρὸν τοῦτο μέτρον καὶ οὕτως ἡ πρόληψις θὰ καταστρέφετο βαθμηδόν.

Ἐν τούτοις ὁ περιοδικὸς τύπος καὶ αἱ φιλολογικαὶ ἱταίριαι εἰσὶ τὰ μόνα σχεδὸν μέγα ἀγωγῆς ἐν Ἰνδικῇ. Αἱ ἐπιτόπιοι ἐφημερίδες ἐπολλαπλασιάσθησαν. Ἡ ἀναλογία αὐτῶν πρὸς τὰς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς διατελεῖ εἰσέτι βεβαίως ἐλαχίστη· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν Ἀσίαν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι σπουδαῖος καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1876 ἀνέρχεται εἰς 250. Τὸ πρῶτον ἀρέθη εἰς αὐτὰς ἀρκετὰ μεγάλη ἐλευθερία, ἀλλὰ σήμερον κρίνεται ὅτι καταχράσθησαν τὴν ἐλευθερίαν ταύτην εἰς τὰς περὶ τῆς διοικήσεως κρίσεις αὐτῶν. Οἱ Ἀγγλοὶ, οἵτινες, ὡς γνωστὸν, οὐδέποτε καταχρῶνται αὐτὴν ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν, σκέπτανται ὅπως περιορίσωσιν αὐτὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ, ἀλλὰ μὴ καταργοῦντες ἄλλως τὴν χρῆσιν αὐτῆς εἰς ὅ,τι καλὸν ἔχει.

Ἐάν αἱ τῆς Ἰνδικῆς ἐφημερίδες ἦναι ἠναγκασμένα· νὰ τηρῶσιν ἐπιφυλακτικὴν γλῶσσαν εἰς τὰς συζητήσεις αὐτῶν περὶ τῶν προσώπων καὶ τῶν πράξεων τῆς κυβερνήσεως, ἀντεκδικεῦνται ἐν τῇ ποιήσει, ἣς εἰσιν ὑπέρμετροι, καὶ ἐν ταῖς ἠθικαῖς θεωρίαις. Κηρύττουσι κατὰ τῆς πολυτελείας, καλῶς γε πράττουσαι, καθόσον ἡ μὴ παραγωγὸς πολυτελεία μία τῶν συμφορῶν τῆς Ἰνδικῆς ἐστίν. Κατεφάνη κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλλίας μέχρι τίνος ν' ἀνέλθῃ δύναται ἡ μωρὰ ἐπίδειξις τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν πολυτίμων λίθων. Ἡ κατὰ τοὺς γάμους δαπάνη παρὰ τοῖς

ἀπλοῦς προκρίτοις ἀριθμεῖται καθ' ἑκατομμύρια. Οὕτως ἐξατμίζονται ἐν μέρει ὅσα πλούτη παράγει ἡ γονιμότης τῆς ἰνδικῆς χώρας, ὅτι τὰ ἑκατομμύρια ταῦτα ἀποσπῶνται ὑπὸ τὸ σχῆμα τελλῶν καὶ φόρων παρὰ τῶν γεωργῶν, εἰς οὗς ἀφίεται μόνον τὸ ἀδυστηρῶς ἀναγκαῖον πρὸς συντήρησιν. Τί ἐκ τούτου προκύπτει; Ὅτι ἡ ἐλαχίστη σιτοδεία ἀποθάνει λιμὸς παρ' ἀνθρώποις, οἵτινες δὲν ἔχουσιν ἀποθεματικὸν χοῦμα πρὸς ἀγορὰν τῆς ξείνης ἀρούρης.

Ἡ ἐγκράτεια, ἥτις εἶναι ἡ κυρία αὐτῶν ἀρετῇ, στρέφεται ἐπίσης κατ' αὐτῶν κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην. Ἐπειδὴ ἡ φυσικὴ αὐτῶν κατανάλωσις περιορίζεται εἰς τὸ ἀδυστηρῶς ἀναγκαῖον, ἡ παραγωγὴ, ἥτις φυσικῶς διακανονίζεται ἐπὶ τοῦ μέσου ὅρου τῆς κατανάλωσις, ἐκπίπτει ἅμα τοῦ ἐλαχίστου μετεωρολογικοῦ γεγονότος διαταράξαντος αὐτήν. Καὶ τούτου ἕνεκα τοσάκις, καὶ πέρυσιν ἔτι, ὁ λιμὸς τοσαῦτα ἄθλια πλάσματα προάπτει εἰς Ἀιῶν ἐπὶ τῆς γονίμου ἐκείνης χώρας.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

ΝΕΑ ΠΟΜΠΗΙΑ.—Ἐγράψαμεν ἤδη περὶ τῆς ἀνευρέσεως ἐν Ἀπουλίᾳ κατακεχωσμένης πόλεως, τῆς λατινιστὶ μὲν Sipuntum, ἑλληνιστὶ δὲ Σιποῦντος καλουμένης. Περὶ τῆς πόλεως ταύτης ὁ ἀγγλικὸς Χρόνος γράφει τὰ ἐπόμενα.

Νέα ἐξεχώσθη Πομπηία ἐν Ἰταλίᾳ, πάντες δ' οἱ ἀρχαιολόγοι ἀσχολοῦνται περὶ αὐτῆς. Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ἐγένετο παρὰ τὴν Μαμφρεδονίαν, 140 περίπου μίλια ΒΔ τοῦ Βρεντησίου ἐν τῇ χθαμαλῇ χώρᾳ, ἥτις ἀπὸ τοῦ ὄρους Γαργάνου προήκει μέχρι θάλασσης· ἡ ἀνευρεθεῖσα ἀρχαία πόλις ἐστὶ τὸ τῶν Λατίνων Sipuntum. Ἦδη αἱ γενόμεναι ἀνασκαφαὶ ἐξήγαγον εἰς φῶς ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος καὶ περιστύλιον 65 περίπου ποδῶν μήκους, ἐξηφηνήθη δ' ἐν μέρει καὶ ὑπόγειος νεκρόπολις, ἥτις φαίνεται ἔχουσα περιοχὴν 40—45 τετραγωνικῶν ποδῶν. Πολλὰ ἐπιγραφαὶ καὶ πλεῖστα περίεργα ἀντικείμενα κατετέθησαν ἤδη ἐν τῷ μουσεῖῳ Νεαπόλεως, καὶ ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις ἔδωκε τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας ὅπως ἄρξωνται ἀμέσως μεγάλα ἀνασκαφαί. Ἡ ἐγκράνσις τοῦ Σιποῦντος δὲν προῆλθεν ἐξ ἡφαιστειογενῶν βροχῶν, οἷαι αἱ συγχύσασαι τὰς παρὰ τὸν Βεσσούβιον πόλεις, ἀλλ' ἐκ καταχώσεως τοῦ ἰθαίου, ἣν ἐπροξένησαν πιθανῶς ἀλληλοδιάδοχοι σεισμοί. Εἰς τοῦτο δὲ ὁφείλεται ὅτι διατηρήθη ἡ ἀρχαία αὕτη πόλις. Τηλικαύτη ὑπῆρξεν ἡ κατάπτωσις τοῦ ἰθαίου, ὥστε αἱ ἀρχαῖαι οἰκοδομαὶ εὐρίσκονται νῦν 20 πόδας κατωτέρω τῆς περὶ αὐτὰς πεδιάδος. Μέρος τῆς νεωτέρας πόλεως Μαμφρεδονίας ὠκοδομηται

ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ Σιποῦντος, ἀκριβῶς ὡς αἱ πόλεις ἐκεῖναι, ἃς ὁ κ. Σλήμαν εὗρεν ὑπερκειμένας ἀλλήλων ἐν Ἰταλίᾳ. Ὁ Σιποῦς ἦτο τὸ κατ' ἀρχὰς ἑλληνικὴ ἀποικία, ἀγνωστον πότε συναισθεῖσα. Ἡ παράδοσις ἀπέδιδε τὴν κτίειν αὐτῆς, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν ἀρχαίων τῆς Ἀπουλίας πόλεων, εἰς τὸν Διομήδην. Ἦτο ἤδη ἀρχαία, ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι ἀπώκισαν ἐκ νέου πᾶσαν τὴν χώραν μετὰ τὸν δεύτερον λιβυκὸν πόλεμον. Πιθανὸν εἶναι ὅτι τότε ὠνομάσθη Sipuntum· τὸ ἀρχαῖον ὄνομα αὐτῆς ἦτο Σιποῦς ἢ μᾶλλον, ὡς ὁ Στράβων αὐτὴν ὠνομάζει, Σηποῦς ἐκ τῆς παρὰ τὰ παράλια αὐτῆς εὐρισκουμένης σηπίας. Τὸ ὄνομα τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι μεταποίησαν εἰς Sipuntum, ὡς τὸν Τάραντα εἰς Tarentum, τὸν Ἀκράγαντα εἰς Agrigentum κτλ. Ἡ πόλις αὕτη οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἀχμαλία, καὶ ἡ Ἀπουλία οὐδέποτε ἀνέκυψεν ἀπὸ τῶν τρομερῶν καταστροφῶν, αἵτινες παρηκολούθησαν τὸν δεύτερον λιβυκὸν πόλεμον. Κατωρθώθη ἐν τούτοις ἡ διατήρησις αὐτῆς, ἐνῶ ἄλλαι πόλεις τοσοῦτον ὀλοσχερῶς ἐξηφανίζοντο, ὥστε καὶ αὕτη ἡ παράδοσις σιγᾷ περὶ τῆς θέσεως ἐν ᾗ ἔκειντο. Ἀλλὰ περὶ τὰ μέγα τοῦ ἰγ' αἰῶνος ὁ Σιποῦς ἐθεωρεῖτο νοσιωδέστατος ὡς ἐκ τῆς χθαμαλῆς αὐτοῦ θέσεως καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἐλῶν. Τῷ 1251 ὁ Μαμφρέδος, υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος Φρειδερίκου τοῦ Β', μετήνεγκε τὸν λαὸν τῆς πόλεως ταύτης εἰς νέαν πόλιν, ἣν ὠκοδομήσατο ἐν ὑγιειντέρᾳ καὶ ὑψηλοτέρᾳ θέσει, καὶ ὠνόμασεν ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ὀνόματος Μαμφρεδονίαν. Ἐκτοτε ὁ ἀρχαῖος Σιποῦς ἐγκατελείφθη εἰς τοὺς σεισμούς, οἵτινες ὁμῶς δὲν κατέστρεψαν αὐτὸν ὀλοτελῶς, ἀλλ' ἐκάλυψαν αὐτὸν διὰ στρώματος ἀργίλου οὕτως, ὥστε ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν βλεμμάτων ἐπὶ 85 ὅλους αἰῶνας. Δὲν ἀναμένονται βεβηλῶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ αἱ ἐν Πομπηίᾳ καὶ ἐν Ἐρκουλανῷ γενόμεναι ἀνακαλύψεις, ἀλλὰ θ' ἀνευρεθῶσι πολλὰ πληροφορία ἔχουσαι τὴν ἀξίαν αὐτῶν περὶ τοῦ ἐπαρχιωτικοῦ βίου τῶν Ῥωμαίων.

ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΠΑΠΥΡΟΥ.—Ὁ πάπυρος τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Κύπειρος πάπυρος (Cyperus papyrus ἢ Papyrus anihumorum), φυτὸν καλλιεργούμενον καθ' ἅπασαν γενικῶς τὴν Εὐρώπην, ἐφύετο ἄλλοτε ἐν ἀφθονίᾳ ἐν ταῖς διώρυξι ταῖς σχηματιζομέναις ὑπό τινων ἀνωμάτων ἐλίξεων τοῦ Νείλου. Ἐν τῇ σημερινῇ ἐποχῇ, κατὰ τὰς διαθεβαιώσεις βοτανικοῦ φυσιολόγου, μόνον ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Ἀφρικῆς, καὶ παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου εὐρίσκεται.

Τὸ ὠραῖον τοῦτο φυτὸν ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν ὑδροβίων τοῦ γένους τῶν κυπειροειδῶν,